

Minigids voor de maatschappelijke route

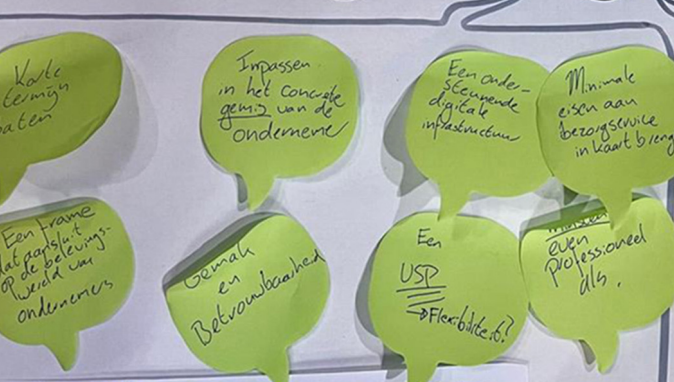

Wegwijzers voor ambtenaren en initiatiefnemers om hun samenwerking te versterken

ONDERNEMERS

WAAR ZIT HELDERE MEERWAARDE?

WAT MOET ER GEBEUREN OM DE BFBB TOT EEN SUCCES TE MAKEN?

WAT ROEPT VRAGEN OP?

WAT ONTDEKT

Inhoud

Inleiding – Wegwijzers voor een gemeenschapseconomie	6
6 wegwijzers	7
Waarde herwaarderen	10
Lokale inbedding	14
Groeien als beweging	18
Tussenruimte	22
Publiek-civiel-privaat	26
Ruimte vinden in beleid	30
Doe mee aan de gemeenschapseconomie	34

Deze minigids geeft wegwijzers om de samenwerking tussen burgerinitiatieven en gemeente verder te brengen. Met concrete acties en tips, voor ambtenaren en initiatiefnemers.

Wegwijzers voor een gemeenschaps-economie

Onze buurten zitten vol energieke initiatieven door Amsterdammers die zich verantwoordelijk voelen voor een duurzame, gezonde en sociale stad. Stadslandbouw, lokale spaarkringen, circulair textiel, innovatieve zorgpraktijken, platformcoöps, energiecoöperaties, wooncoöperaties door zelfbouwers, voedselcollectieven, mobiliteit ... De rol, positie en impact van deze beweging kan sterker en steviger, en deze minigids wijst de weg.

Burgerinitiatieven voegen veel waarde toe aan de stad en zijn de pioniers in een gemeenschapseconomie. Hun impact kan groter, sterker en beter door zogeheten publiek-collectieve samenwerkingen. Daarin werkt de lokale overheid samen met collectieven van burgers. De gemeente staat dan naast het burgercollectief, en de burger heeft zeggenschap om een eigen relatie met buurt en stad vorm te geven.

Groter, beter en sterker

Nu staan publiek-collectieve samenwerkingen nog relatief in de kinderschoenen. Initiatiefnemers en ambtenaren lopen tegen allerlei vragen op, de huidige regels en processen passen vaak niet en betrokkenen hebben een lange adem nodig.

Voorop staat dat er niets boven 'het goede gesprek' gaat en 'met elkaar aan tafel gaan' om uit te vinden wat er nodig is voor die grotere, betere en sterkere impact. Deze minigids helpt daarbij. Zodat wie er aan tafel zit, wegwijzers heeft om de beweging naar die gemeenschapseconomie verder aan te jagen.

Ervaringen van pioniers

Deze minigids is geïnspireerd door ervaringen van pioniers. Om hun ambities te ondersteunen en om als lokale overheid ervaring op te doen in de samenwerking met maatschappelijke initiatieven, is in 2024 een pilot incubatorprogramma gestart. In dat programma onderzochten initiatiefnemers en ambtenaren in koppels wat er nodig is om samenwerkingen te laten lukken en te versterken. En vooral: welke obstakels weggenomen kunnen worden, en hoe. Uit de pilot bleek dat het niet om incidentele obstakels gaat, maar dat er vanuit de gemeente een 'maatschappelijke route' nodig is om de beweging en een gemeenschapseconomie aan te jagen.

De incubator is een initiatief van MeentCoop & het Actieprogramma AmsterDOEN van de Gemeente Amsterdam. Deze initiatieven deden aan de pilot in 2024 mee: NoordOogst voor duurzame stadslandbouw, Zorgen voor Morgen voor zorg in de wijk, The Clothing Loop voor circulair textiel, de Groene Hub voor een duurzame en gezonde wijkeconomie, de Bizz Haarlemmerstraat met de Bakfiets Bezorg Brigade, Energiecoöperatie Zuiderlicht met lokale duurzame energieopwek, en Van Afval naar Oogst voor compost in de wijk.

6 wegwijzers

Aanbevelingen van ambtenaren en initiatiefnemers uit het incubatorprogramma zijn hier verzameld in 6 wegwijzers. Voor andere ambtenaren en initiatiefnemers. Elke wegwijzer is ingedeeld in **Doel, Aanpak, Acties** en **Meer weten & verder lezen**.

De wegwijzers zijn:

- Waarde herwaarderen
- Lokale inbedding
- Groeien als beweging
- Tussenruimte
- Publiek-civiel-privaat
- Ruimte vinden in beleid

Elke wegwijzer is gelabeld met:

- Financiering & middelen
- Juridische kaders
- Sociale inbedding
- Governance
- Open technologie

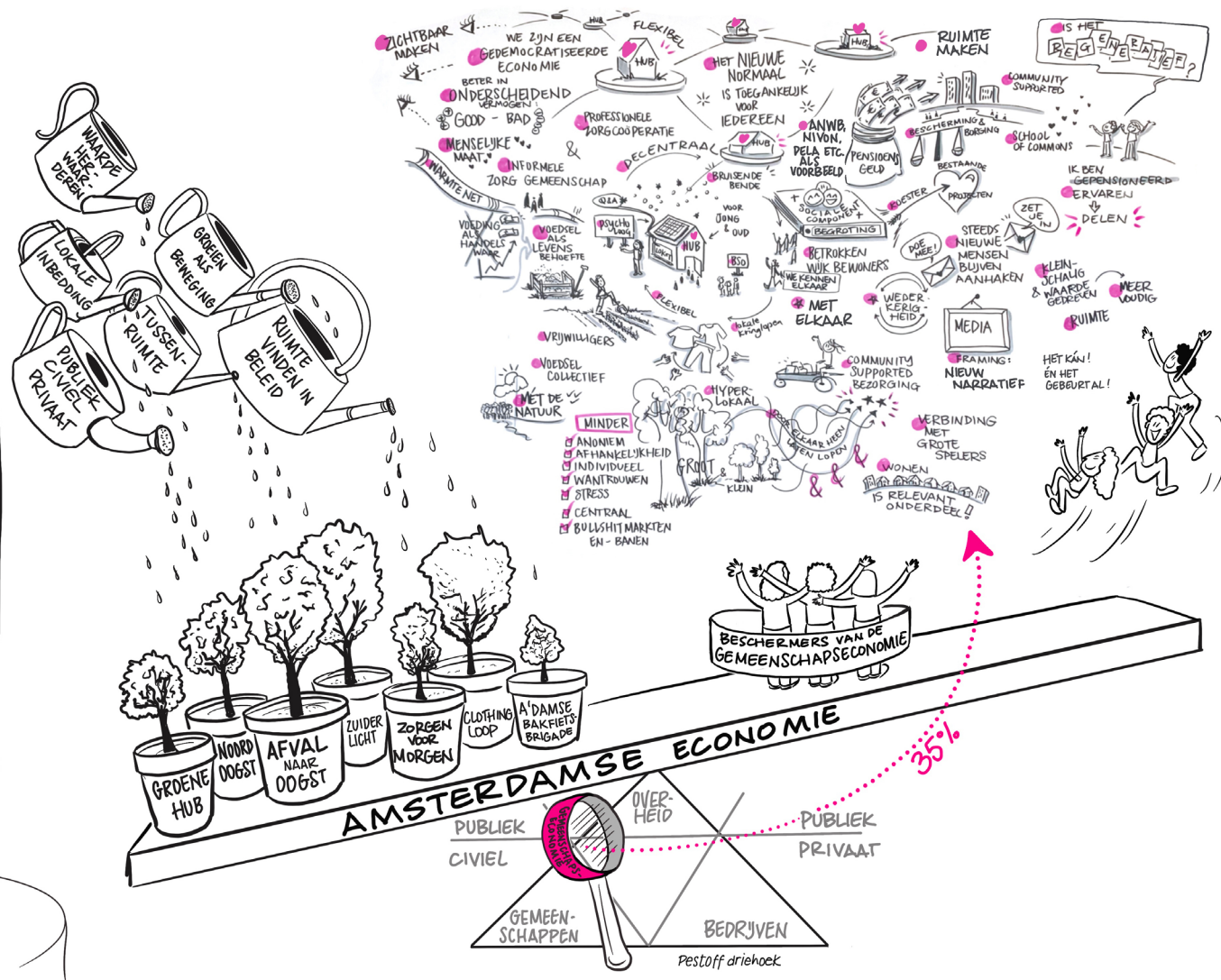
IMPRESSIE PILOT INCUBATORPROGRAMMA

AMSTERDOEN & MEENTCOOP

WAT ALS
IN 2035
35%
VAN DE
AMSTERDAMSE
ECONOMIE
EEN
GEMEEN-
SCHAPS
ECONOMIE
IS?

HOE ZIET
DAT ERUIT?

HOE KOMEN
WE
DAAR?

Het incubatorprogramma en deze gids zijn een samenwerking van [MeentCoop](#) en [AmsterDOEN](#). **MeentCoop** is opgericht door Waag Futurelab, Commons Network, de Stadmakerscoöperatie, Hogeschool van Amsterdam, RuParé, 02025 en Kaskantine. Deze brede coalitie gaat uit van de kracht in de stad om maatschappelijke opgaven gezamenlijk aan te pakken, waarbij burgers weer mede-eigenaarschap hebben over de toekomst. MeentCoop helpt burgers, ondernemers en overheden om zich verder te verenigen, en deelt kennis, geld en netwerk bij financiering, technologie, bedrijfsvoering en ontwikkeling. **AmsterDOEN** is het Actieprogramma van de Gemeente Amsterdam dat de gemeenschapseconomie stimuleert en 'commons' versterkt. Commons zijn een manier van organiseren: een collectief dat samen eigenaar is van én zorgt draagt voor een 'publieke zaak' of 'gemeengoed' vanuit gedeelde democratische idealen en waarden. Denk aan water, voedsel, energie, data of zorg. Voor de lees- en herkenbaarheid gebruiken we voor commons en commoners zoveel mogelijk AmsterDOEN en AmsterDOENers.

Waarde herwaarderen

De waarde die maatschappelijke initiatieven aan Amsterdam toevoegen is breed en meervoudig: gezondheid, sociale netwerken, natuur, gelijkheid, lokaal ondernemerschap, opleiding, leefbaarheid. Deze meervoudige waarde in kaart brengen en laten meetellen, vooral binnen de gemeente, is belangrijk. En uitdagend – want beleidsmakers en politiek hebben data, cijfers, indicatoren, modellen en analyses nodig om welzijn meetbaar te maken.

Doel

Ambtenaren zetten een brede bril op om burgerinitiatieven 'anders' te waarderen. Zo tellen de initiatieven volwaardig mee in de stad en wordt de waarde die ze scheppen, erkend. Daarmee kunnen nieuwe kaders en modellen voor waardering en financiering ontstaan.

Acties

- **Vraag je af:** zijn de waarden van dit maatschappelijk initiatief in beeld? En met een brede bril: wat zie ik dan?
- **Organiseer een gesprek** over waarden en gebruik een van de instrumenten.
- **Next level:** doe ervaring op, combineer de instrumenten en publiceer daarover.

Aanpak

Er bestaan allerlei methoden om inzicht te krijgen in de meervoudige waarde en die te 'berekenen'. En welke methode ook wordt gebruikt, voorop staat dat die waarde erkenning krijgt in het gesprek met elkaar – tussen initiatiefnemer en de gemeente. Waarde herwaarderen vraagt om met vertrouwen in elkaar en met durf ruimte te zoeken binnen de grenzen van de wet om van voorgeschreven procedures of regels af te wijken.

Een aantal methoden zijn Brede Welvaart, maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), Effectenarena en Effectencalculator, Social Return On Investment (SROI). Handig is **Social Handprint**, die maakt maatschappelijke impact zichtbaar, in euro's en in bijdragen aan de 17 Sustainable Development Goals (SDG's). Met de **Waarderingsdriehoek** kunnen (toekomstige) initiatiefnemers hun eigen waarde bepalen en vergroten en goed voorbereid naar de gemeente stappen. Het **Handboek Publiek-civiele samenwerking** biedt daar instrumenten voor.

Meer weten & verder lezen

- [Social Handprint door MAEX](#)
- [Hoe waardeer je een maatschappelijk initiatief?](#) Met de Waarderingsdriehoek door het Instituut voor Publieke Waarden
- Het [Handboek Publiek-civiele samenwerking](#) met inspiratie, ondersteuning en ontwerpmethodes voor maatschappelijke initiatieven, ambtenaren, financiers en lokale ondernemers. Door Waag Futurelab in samenwerking met STBY
- [Impact magazine De Groene Hub](#), Een living en learning lab in hartje Gaasperdam
- [Impact report 2024 van The Clothing Loop](#), een initiatief waarmee mensen gemakkelijk kleding kunnen ruilen met anderen in hun eigen buurt.

‘Het is moeilijk om impact daadwerkelijk om te zetten in een waardebeoordeling. Belangrijk om dit te blijven ontwikkelen en er samen aan te werken.’

Johanna Lagarde, The Clothing Loop

Lokale inbedding

Veel initiatieven zijn hyperlokaal: in de buurt, voor de buurt en met de buurt. Een kerngroep is vaak de motor en de bredere buurt is betrokken. Dat maakt de initiatieven krachtig en zorgt lokaal voor veel beweging. Maar hoe definieer je zo'n buurtgemeenschap en hoe houd je die levend? Vaak kan de kerngroep moeilijk anderen mobiliseren, en niet iedereen voelt zich gehoord waardoor (andere) buurtbewoners afhaken.

Doel

Het doel is om een burgercollectief dat in de buurt is geworteld, mogelijk te maken. Met het oog op voortbestaan, met ruimte voor buurtbewoners om er onderdeel van te zijn, en in goede samenwerking met de gemeente die het initiatief ondersteunt. Gewortelde, ingebedde initiatieven met een diverse gemeenschap zorgen voor ontmoetingen en 'samen stadmaken'.

Acties

- **Ga het gesprek aan** over wie welke rol heeft, spreek verwachtingen uit. En denk na voor een heldere governancestructuur.
- **Maak een overzicht** van alle betrokkenen om inzicht te krijgen in wie er allemaal een rol spelen in de samenwerking. Zijn er partijen nog niet (voldoende) betrokken? Of zijn er partijen die juist een te grote rol spelen?
- **Maak het initiatief zichtbaar** in de buurt en maak het een feestje! Liever een oogstfeest en viering van het afgelopen seizoen dan 'discussieavond met evaluatie en reflectie'. En help als gemeente bij de communicatie.

Aanpak

Allereerst gaat het gesprek over de verschillende rollen en verantwoordelijkheden in de samenwerking. Hoe worden beslissingen genomen? Wie heeft waar invloed op? Wat zijn de belangen van verschillende betrokkenen, en hoe worden die een gezamenlijk belang? Zo'n proces kost tijd en aandacht.

Daarnaast is het behulpzaam als het initiatief zichtbaar en fysiek aanwezig is in de buurt. Dat draagt bij aan een open en persoonlijk karakter, het wordt toegankelijker en geeft een gevoel van lokaal eigenaarschap.

De gemeente kan een samenwerkingspartner zijn, met toegang tot kennis, financiering en middelen. Dat kan soms wringen als de gemeente naar strikte procedures grijpt. Eigenaarschap is dan belangrijk: de gemeente ondersteunt en maakt ruimte, het initiatief doet en zet de koers in. De gemeente kan bijvoorbeeld in de eerste periode op afstand blijven zodat het initiatief zichzelf kan ontwikkelen.

Meer weten & verder lezen

- [Aan de slag met Wijkwelvaartswerk](#) van Commons Network. Gids om Community Wealth Building in de praktijk te brengen en lokale gemeenschappen te versterken.
- Met [dorpendeals](#) geeft de provincie Utrecht ruimte aan gemeenschappen op basis van gedeeld eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Gemeenschappen hebben zelf vaak concrete ideeën wat er nodig is om hun kern of dorp levendig te houden.
- Op het landelijke platform [Duurzame gemeenschappen](#) delen dorpen, steden, wijken, verenigingen of werkgroepen kennis en ideeën om aan een duurzame leefomgeving te werken.
- Het landelijke [Netwerk Duurzame Dorpen](#) is een platform van, voor en door dorpen die (samen)werken aan een duurzame leefomgeving.

‘Betrek vanaf het eerste moment alle verschillende partijen uit een buurt erbij, burgers, winkeliers, gemeentelijke instanties zodat het initiatief breed gedragen wordt. Maar ook voor waardevermeerdering van het initiatief.’

Calixte Govaarts, Projectleider & Beheer Energiecoöperatie
Zuiderlicht

16

17

Groeien als beweging

Groei wordt vaak gezien als een belangrijk doel van een initiatief, maar dat hoeft helemaal niet zo te zijn. Vaak is er juist behoefte aan een basisfinanciering voor basisinfrastructuur (kernactiviteiten, administratie, communicatie en dergelijke). Dit levert soms frictie op in samenwerkingen met de gemeente – subsidies en fondsen zijn gericht op opschalen en doorontwikkeling. Een initiatief kan zich dan gedwongen voelen activiteiten te ontwikkelen die verder van de kern af staan omdat er steeds iets ‘nieuws’ moet zijn.

Acties

- **Neem als betrokken ambtenaar** in gesprekken met het initiatief ook het perspectief op korte én langere termijn mee. En organiseer naast concrete stappen ook ruimte, financiering en ondersteuning op de maatschappelijke route.
- **Als het initiatief uitbreidt**, bedenk als initiatiefnemer waar je uniformiteit wilt en waar andere betrokkenen hun eigen invulling kunnen geven. Vaak is het niet mogelijk alles te (blijven) overzien, maar kun je wel een kader geven.
- **Als betrokken ambtenaar** heb je vaak wel een idee wat het initiatief nog verder kan helpen. Dat kan ook nuttig zijn voor andere initiatieven: zij lopen net zo goed tegen financieringsvragen aan en moeten bijvoorbeeld leren om ruimte te vragen. Het ene initiatief staat immers voor de grotere beweging die we willen ondersteunen.

‘Als je wilt werken aan groeien als beweging, dan is er investering nodig in het gevoel van eigenaarschap.’

Natascha Hagenbeek, initiatiefnemer Van Afval Naar Oogst

Doel

Het doel is om als initiatief op een duurzame manier te groeien en te verspreiden. Zodat alle initiatieven die eruit voortkomen (spreading) voldoende vrijheid en autonomie en tegelijk de kernwaarden en werkwijzen van het ‘moederinitiatief’ bewaren.

Aanpak

Bij groei kan *spreading not scaling* behulpzaam zijn: verspreid het gedachtegoed en de aanpak van een initiatief maar kopieer het niet één-op-één. Immers, de lokale context is overal anders. Spreiden, niet opschalen vraagt om nieuwe vormen van collectieve intelligentie en uitwisseling tussen lokale initiatieven. Een groeiend initiatief kan vrijheid en overeenstemming over werkwijze, communicatie, kan in kaart brengen. Met bijvoorbeeld een toolkit, om te voorkomen dat initiatiefnemers het wiel opnieuw (moeten) uitvinden.

Meer weten & verder lezen

- The [Clothing Loop Toolkit](#) is een voorbeeld van een toolkit om als beweging te groeien.
- Het essay [Toekomst is een werkwoord](#). Met zeven ontwerpprincipes voor een toekomst die burgers zelf vormgeven, meer lokaal, meer collectief, meer gericht op menselijke schaal en tegelijkertijd ecologisch duurzamer.

Tussenruimte

Systeemwereld en leefwereld worden vaak als tegenstelling geschetst: de ene wereld is gestructureerd en wordt vanuit de overheid gestuurd, de andere wereld is persoonlijk en in de samenleving. Maar de werkelijkheid is niet zo zwart-wit, de systeemwereld kent persoonlijke relaties en de leefwereld heeft ook structuren. Juist door de tegenstelling te schetsen lijkt het alsof deze werelden elkaar niet kunnen bereiken en wordt het verschil in stand gehouden.

Acties

- **Maak ruimte voor ontmoeting**, fysiek (bijvoorbeeld een buurthuis) of digitaal (een platform of app). Zorg voor een informele omgeving waar mensen gelijkwaardig kunnen samenwerken, ideeën kunnen uitwisselen en betekenisvolle afspraken kunnen maken.
- **Maak ruimte voor experimenten**. Zorg voor een veilige omgeving waarin betrokkenen 'fouten' in de experimenten in de tussenruimte openlijk kunnen bespreken. Laat betrokkenen ervaren hoe je met kleine stappen en minder druk vanuit de regels tot nieuwe oplossingen kunt komen. En maak eventueel ook ruimte in de regels met een experimenteerbepaling.
- **Wees je bewust** van (on)gelijkheid in kansen en mogelijkheden (equality en equity).

Doel

Het doel is om vanuit wederzijds vertrouwen te werken en zo ruimte te maken voor experimenten en een andere samenwerking op te bouwen.

Aanpak

De systeem- en de leefwereld kunnen elkaar wel ontmoeten in de tussenruimte. In die ruimte zijn de rollen veel genuanceerder en werken betrokkenen in eerste plaats aan wederzijds vertrouwen. Van daaruit ontstaat ruimte om te experimenteren en op een andere manier met elkaar samen te werken.

De lokale overheid ziet in de beweging van AmsterDOENers, burgercollectieven en bewonersinitiatieven een bondgenoot om aan een duurzame en sociale stad te werken. Dat vraagt van ambtenaren om te handelen vanuit samenwerking, en minder om de rechtmatige overheid als bewaker van procedures voorop te stellen.

Professionals kunnen ook gebruik maken van hun discretionaire ruimte. Daarin kunnen ze binnen de grenzen van de wet buiten de gebaan-de paden gaan en anders handelen. Dit kan soms best 'schuren', dus je hiervan - beide- bewust zijn en het gesprek erover aangaan kan al helpen. Is het proces transparant, uitlegbaar, open?

Meer weten & verder lezen

- [Tussenruimte om de kloof tussen systeem- en leefwereld te dichten](#). Uit [Altijd Nieuw Gedoe](#), een handleiding om volgens de principes van Asset Based Community Building (ABCD) te werken.
- [Pak je ruimte](#) geeft inzicht in de discretionaire ruimte. Uit de Participatiegids voor professionals, een initiatief van stichting [De Omslag](#), met steun van de Gemeente Amsterdam.
- De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) onderscheidt deze rollen van de overheid: presterende overheid, rechtmatige overheid, samenwerkende overheid en responsieve overheid. Te lezen in [Leren door doen. Overheidsparticipatie in een energieke samenleving](#) en in [Sedimentatie in sturing. Systeem brengen in netwerkend werken door meervoudig organiseren](#).

24 ‘De tussenruimte vullen door bewoners is al moeilijk genoeg. Voor de professionals is het ook niet makkelijk. Voor ons betekent dit: zorg van transactioneel naar relationeel. En dat is óók de opgave van de professionele partijen.’

Gerard van der Wel, Zorgen voor Morgen

Publiek-civil-privaat

Lokaal ondernemerschap en burgerinitiatieven zijn beide essentieel voor een veerkrachtige en inclusieve gemeenschapseconomie. Ondernemers zorgen voor een levendige stad. Burgercollectieven en bewonersinitiatieven – van social impactbedrijf tot buurtmoestuin – borgen op een not-for-profit basis wat voor ons allemaal belangrijk is.

Beide vormen lopen tegen vergelijkbare vragen aan, bijvoorbeeld hoe eigendom, zeggenschap en winstverdeling eerlijk georganiseerd kunnen worden. Bovendien lijkt het vaak alsof ze elkaar uitsluiten: of maatschappelijk en zonder winstoogmerk, of gericht op winst. Het is dan nodig te erkennen dat er verschillende spelers en partijen zijn. En nodig om publieke, collectieve en private belangen in balans te brengen zonder dat één dominant wordt.

Acties

- **Neem meerdere perspectieven mee** in gesprek met DOENers: zij werken niet alleen vanuit ondernemerschap of alleen vanuit een sociaal oogpunt. Meerdere perspectieven meenemen (en niet alleen een 'businesscase of sociale meerwaarde') helpt ook in gesprekken over de samenwerking. Wat is de droom, wat is het DNA en wat past als volgende gezamenlijke stap?
- **Samen met stakeholders** doet Gemeente Amsterdam momenteel een 0-meting van de gemeenschapseconomie in Amsterdam. Dit brengt diverse stakeholders en alle diversiteit daarin in kaart.

Doel

Het doel is om helderheid te krijgen over en ruimte te maken voor ondernemerschap én ondernemend burgerschap in een gemeenschapseconomie.

Aanpak

Sommige initiatieven hebben geen bezwaar tegen winst. En samenwerkingen tussen gemeenschappen en bewonerscollectieven en private partijen zijn zeker mogelijk, zolang private partijen een deel van hun winst herinvesteren in de ontwikkeling van de initiatieven.

Een manier is om een profit-with-purpose initiatief of onderneming te worden, een waardegestuurd bedrijf. Hiervoor is de zogeheten B-Corp-structuur interessant: gecertificeerde bedrijven (door de mondiale ngo B-Lab) die bijdragen aan een inclusieve, rechtvaardige en regeneratieve economie. Een variant hierop is een B-Coöperation-model: een verzameling ondernemers die zich op een gereguleerde manier verbinden aan publiek-private initiatieven.

De gemeente kan richting geven, faciliteren en ruimte maken. Ook Community Wealth Building biedt een kader – dat zet in op lokaal eigenaarschap en wil waarde in de gemeenschap houden.

Meer weten & verder lezen

- Over [B-Corp en de certificering door B-Lab](#). De impact van een bedrijf wordt grondig beoordeeld aan de hand van governance, werknemers, gemeenschap, milieu en klanten.
- In haar inaugurele rede [Stakeholder society? Social enterprises, citizens and collective action in the community economy](#) benadrukt prof. dr. Tine De Moor de noodzaak om de rollen van stakeholders en aandeelhouders dicht bij elkaar te brengen binnen coöperatieve sociale ondernemingen.

‘Het afgelopen jaar ben ik er meer en meer van overtuigd geraakt dat je initiatieven die extra (financiële) ondersteuning nodig hebben, zou kunnen helpen versnellen door commerciële partijen aan het initiatief te verbinden. Ik zie veel toekomst in de relatie tussen commons en private partijen mits die laatste een deel van hun winst willen investeren in de ontwikkeling van de common. Een B-corps structuur is een voorbeeld van hoe een bedrijf zich waardegestuurd ontwikkelt en de (lokale) gemeenschap versterkt.’

Ron van Echteld, coördinator stadslandbouwproject NoordOogst

Ruimte vinden in beleid

De samenleving zelf zit vol met energie, veranderkracht en vooruitstrevende ideeën – die kunnen aan extra kracht winnen door ze aan beleid te verbinden. Maar het is soms moeilijk om een ‘hoog over’-visie te verbinden aan hele aardse, concrete en soms kleinschalige initiatieven.

Acties

- **Voor ambtenaren en initiatieven:** verdiep je in relevante wet- en regelgeving. Dan zie je ook waar ‘de ruimte tussen de regels’ ligt om iets anders of nieuws te doen.
- **Voor initiatieven:** maak gebruik van de structuren van de gemeente. Spreek in, spreek af met raadsleden (zoek de juiste persoon voor de juiste vraag) of dien een motie in. De ‘papieren werkelijkheid’ heeft wel degelijk effect.
- **Voor ambtenaren:** ga naar buiten en bezoek initiatieven. Formulieren en budgetsheets laten maar 1 procent zien van alles wat een initiatief doet en is. Besef dat veel initiatiefnemers met enthousiasme zijn begonnen om iets in en met de buurt te doen, niet om verantwoordingen in te vullen.

Doel

Ruimte maken in beleid is transformatief: als iets in het beleid komt, dan heb je veel meer mandaat. Als ambtenaar én als initiatiefnemer. Het doel is de maatschappelijke route versterken door erkenning en door instrumenten te laten werken.

Aanpak

Beleid en maatschappelijk initiatief goed op elkaar afstemmen werkt twee kanten op. Enerzijds voor maatschappelijke initiatieven om aan te sluiten bij de structuren in de gemeente, een relatie op te bouwen en een plek te vinden in beleidsplannen. Anderzijds voor gemeenten om die ruimte te bieden en het gesprek aan te gaan.

Bijvoorbeeld: wat doe je met lokale circulariteit? Wil je dat in het coalitieakkoord krijgen, een omgevingsvisie opstellen dat het initiatief goed positioneert of juist lobbyen voor een motie? Dit soort kwesties vergen een lange adem. Juist een sterke samenwerking tussen initiatiefnemers, ambtenaren en raadsleden helpt.

Meer weten & verder lezen

- ‘Het grootste obstakel is niet juridisch, maar of een ambtenaar voor je wil gaan lopen’. Interview met Esmée Driessen, specialist uitdagingrecht en senioradviseur bij de Raad voor het Openbaar Bestuur. In haar proefschrift Stimulering en facilitering van burgerinitiatieven door de overheid onderzoekt ze de juridische knelpunten die initiatieven en overheden tegenkomen. En formuleert aanbevelingen die partijen verder kunnen helpen.

‘Zo SMART mogelijk je doelen vastleggen in een omgevingsvisie, programma of beleidsplan. Dat geeft mogelijkheden om daarna werkelijk iets te bereiken.’

Mara van der Kleij, adviseur circulariteit
Gemeente Amsterdam

Doe mee aan de gemeenschapseconomie

Een actief programma dat meer samenwerking in, voor en met de stad wil bereiken

34

Ben jij betrokken bij een burgerinitiatief dat Amsterdam duurzamer, gezonder en socialer maakt? Dan kun je je aansluiten bij het incubatorprogramma van MeentCoop & AmsterDOEN dat jou en andere pioniers in jullie ambities ondersteunt. In dat programma werken initiatiefnemers en ambtenaren in koppels samen, onderzoeken wat er nodig is om een publiek-collectieve samenwerking van de grond te krijgen en welke obstakels weggenomen kunnen worden.

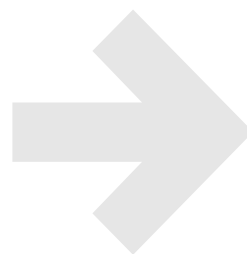
Dit programma biedt een interessante kans om samen – gemeente en burgers – te werken aan stedelijke opgaven. Er is ruimte om te onderzoeken, te leren en te groeien, werkelijk met elkaar in gesprek te gaan. Met als uiteindelijke doel een stad te creëren waar Amsterdammers meer eigenaarschap en zeggenschap hebben. Want de stad heeft alles in huis om voorop te lopen in de ontwikkeling van een stadsbrede gemeenschapseconomie.

Dé plek voor initiatiefnemers en ambtenaren

Amsterdam kent een levendige verzameling van initiatieven, netwerken, gemeentelijke afdelingen, kennisinstellingen, financiers, fondsen, trainingen enzovoorts. Deze partijen weten elkaar nog niet genoeg te vinden, of missen menskracht of tijd missen om uit te wisselen. Samenwerkingen tussen gemeente en bewoners die zijn verenigd in maatschappelijke initiatieven en burgercollectieven, staan ook nog relatief in de kinderschoenen. Initiatiefnemers en ambtenaren lopen tegen allerlei vragen op, de huidige regels en processen passen vaak niet en betrokkenen hebben een lange adem nodig. Het incubatorprogramma is dé plek om dat beter en makkelijker te maken.

Georganiseerd door MeentCoop, een brede coalitie van maatschappelijke organisaties die initiatieven ondersteunt en de gemeenschapseconomie aanjaagt. Samen met het Actieprogramma AmsterDOEN dat vanuit de Gemeente Amsterdam de gemeenschapseconomie stimuleert.

35

Meedoen?

Meedoen aan het incubatorprogramma 2025?

Mail naar AmsterDOEN@amsterdam.nl of kijk eerst op [Innovatiepartners](#)

Colofon

Dit is een uitgave van MeentCoop en AmsterdamDOEN

© maart 2025

Samenstelling **Eva Hootsmans, Gemeente Amsterdam; Nathalie van Loon, Gemeente Amsterdam; Rosa Lucassen, Burosa; Imme Ruarus, Waag Futurelab en MeentCoop; Florine Zegers, Commons Network en MeentCoop**

Redactie **Barbara van Male**

Vormgeving **Karen Paalman (www.karenpaalman.com)**

Fotografie **Ruud Gort (Cover, pagina 20/21 en pagina 28)**

Met dank aan Deelnemers incubatorprogramma: Tiers Bakker, Frank Bakkum, Raphaël Beaumont, Maartje Bos, Ton Damen, Ron van Echteld, Bo van Ek, Johanna la Garde, Rob Giebels, Nichon Glerum, Calixte Govaarts, Natascha Hagenbeek, Mara van der Kleij, Pelle Lackamp, Wendy Springers, Gerard van der Wel, Esther de Wit

Genodigde sprekers en experts: Carelain Bergtop, Koen van Dijk, Teun Gautier, Annelies van Herwijnen, Natasha Hulst, Joost Janmaat, Riny de Jonge, Reinier Kalt, Milja Kruijt, Marieke van der Velden, Maike Vernooij, Caroline de Vlaam, Aman Walia, Pauline Westendorp

Dit werk valt onder een Creative Commons-licentie: Naamsvermelding /Niet-commercieel /Gelijk delen Int 4.0

